

ОДОБРИЛ:

Кирил Въргов

Министър на земеделието

БИЗНЕС ПРОГРАМА

2022 - 2024

„СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“
ДП – ГАБРОВО

СЦДП - ГАБРОВО | WEBSITE: WWW.SCDP.BG
ТЕЛ.: 066 800077 | E-MAIL: OFFICE@SCDP.BG

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОПИСАТЕЛНА ЧАСТ	3
3.1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА „СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГАБРОВО. ОБЛАСТИ НА ДЕЙНОСТ ...	3
3.2. Мисия и визия на предприятието	4
3.3. ОБЩИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	5
3.3.1. Средносрочни цели	5
3.3.2. Дългосрочни цели	11
3.4. Състояние на предприятието.....	11
3.4.1. Общо състояние на предприятието.....	11
3.4.2. Финансово – икономическо състояние на предприятието	14
3.4.3. Организационна структура на предприятието	16
4. АНАЛИТИЧНА ЧАСТ	17
4.1. АНАЛИЗ НА ПАЗАРА, ПАЗАРНИ ПОЗИЦИИ, КОНКУРЕНТНА СРЕДА.....	17
4.2. РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА И ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.....	20
4.3. АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ	20
5. ПРОГНОЗНА ЧАСТ.....	22
5.1. ПРОГНОЗНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ЗА ТРИГОДИШНИЯ ПЕРИОД /2022 -2024 г./	22
Вариант 1 „Реалистичен“	23
Вариант 2 „Песимистичен“	24
Вариант 3 „Оптимистичен“.....	25
5.2. Ключови показатели за изпълнение на финансовите и нефинансовите цели за прогнознния период по години. 26	
5.2.1. Финансови цели.....	26

5.2.2. Нефинансови цели	27
5.3. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА 2022 Г.	37
5.4. РЕМОНТНА ПРОГРАМА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО ЗА 2022 Г.	39
6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	40

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1. Приходи на предприятието от основни дейности, хил. лева (2021 г.)	15
Таблица 2. Разходи на предприятието и финансов резултат, хил. лева (2021 г.)	15
Таблица 3. Прогнозни приходи и разходи при Вариант 1 „Реалистичен“, хил. лева (2022 -2024 г.)	23
Таблица 4. Прогнозни приходи и разходи при Вариант 2 „Песимистичен“, хил. лева (2022 -2024 г.)	24
Таблица 5. Прогнозни приходи и разходи при Вариант 3 „Оптимистичен“, хил. лева (2022 -2024 г.)	25
Таблица 6. Финансови показатели за ефективно управление на горските територии	27
Таблица 7. Финансови показатели за поддържане на финансовия риск на държавното предприятие на разумно ниво	27
Таблица 8. Нефинансови показатели по цел 1: Увеличаване на залесените горски територии – държавна собственост	28
Таблица 9. Нефинансови показатели по цел 2: Поддържане и подобряване състоянието на горите чрез природосъобразно стопанисване	30
Таблица 10. Нефинансови показатели по цел 3.1. Защита от болести, вредители и други повреди	34
Таблица 11. Нефинансови показатели по цел 3.2 Защита от пожари	34
Таблица 12. Други нефинансови показатели	37
Таблица 13. Инвестиционна програма, лева (2022 г.)	37
Таблица 14. Ремонтна програма, лева (2022 г.)	39

1. ОПИСАТЕЛНА ЧАСТ

3.1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА „СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП – ГАБРОВО. ОБЛАСТИ НА ДЕЙНОСТ

„Северноцентрално държавно предприятие“ ДП е създадено на основание чл. 163 от Закона за горите. Предприятието е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по чл.62, ал.3 от Търговския закон.

„Северноцентрално държавно предприятие“ осъществява предмета си на дейност в района, определен със Заповеди № № РД 49-110/13.04.2011 г. и РД 49-168/02.08.2013 г. на Министъра на земеделието и храните.

Дейността на предприятието се осъществява при спазване на принципите на законност, откритост, достъпност и отговорност.

Предприятието стопанисва държавните горски територии в пет административни области – Габрово, Велико Търново, Русе, Силистра и Разград. В състава му влизат 16 териториални поделения, от които 12 държавни горски стопанства и 4 държавни ловни стопанства. Ловните стопанства „Росица“, „Воден-Ири Хисар“, „Дунав“ – Русе, „Каракуз“ – Дулово, както и ДГС „Сеслав“, което се управлява като ловно стопанство, развиват успешно организиран ловен туризъм, а държавните дивечовъдни участъци към ДГС са отдадени дългосрочно след проведени процедури по ЗЛОД. Общата площ на горските територии, включени в обхвата на „Северноцентрално държавно предприятие“, е 393 727 ха, от които 246 618 ха са държавните горски територии (63%). Държавното предприятие опазва над 100 хил. бр. частни имоти с площ до 2 ха.

Основният предмет на дейност на предприятието е свързан със стопанисването и управлението на горите държавна собственост, а основната функция е изпълнението на планираните дейности в горскостопанските планове на Териториалните поделения (ТП), които определят максимално допустимия размер на ползването на горските ресурси и насоките за постигане на целите на управлението на държавните горски територии (ДГТ) за срок 10 години: създаване и отглеждане на нови гори, събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали, подпомагане на естественото възобновяване, защитата на горските територии срещу ерозия, порои и пожари, провеждане на лесовъдски дейности за възобновяване, отглеждане и подобряване състоянието на горите, устойчиво ползване на недървесни горски продукти, опазване на биоразнообразието, управление и грижи за дивеча и рибата в прилежащите територии.

„Северноцентрално държавно предприятие“ поддържа сертификат за отговорно управление на горите от 2013 год., предприятието е първото изцяло сертифицирано държавно предприятие в страната. Успешното прилагане на изискванията на горската сертификация и поддържането на сертификата, показва пред обществото и пред пазарите,

че дървесината, която те ползват е от законен произход и от гори, които се управляват отговорно в икономически, екологичен и социален аспект.

Ежегодно с годишния финансов план на СЦДП ДП, утвърден от министъра на земеделието се определят прогнозните средства по приходите и разходите за дейността. Изпълнението на дейностите в предприятието е в съответствие с разпоредбите на Закона за горите, Закона за лова и опазване на дивеча и подзаконовите нормативни актове.

Държавното предприятие е създадено в изпълнение на приетия през 2011 година Закон за горите и има десетгодишен опит за успешно управление. През целия период на своето функциониране, предприятието успяваше да поддържа положителен годишен финансов резултат, което едновременно изпълняваше вменените му от законодателя функции на стопанин на държавните горски територии и отговаряше на множеството допълнителни ангажименти възложени от принципала – МЗм, или от други национални и регионални ведомства по силата на различни нормативни актове, както и изпълняване на множество обществено значими и полезни социални и екологични дейности.

3.2. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Основните принципи, които са възприети и ще се спазват при работата на СЦДП са подчинени на принципите залегнали в националното законодателство и общата стратегия на ЕС за горите. Това са:

- 1) устойчиво управление на горите;
- 2) многофункционална роля на горите;
- 3) устойчиво ползване на горски дървесни и недървесни продукти и услуги;
- 4) подкрепа на цялостния процес на създаване на добавена стойност в горския сектор;
- 5) засилване на координацията при подготовката и изпълнението на политиките на ЕС свързани с горския сектор, също така и съгласуваност с националното законодателство и широко участие на заинтересованите страни.

Стратегическото управление е един от ключовите инструменти в условията на финансово-икономическа криза, които са на разположение на ръководството за вземане на стратегически решения и извършване на стратегически действия за постигане на набелязаните цели на предприятието.

Стратегическото планиране дава възможност, от една страна да се набележат стратегическите цели и задачи, а от друга - конкретните стратегии за тяхното реализиране. Стратегическото организиране позволява да се концентрират човешките, финансовите,

материалните, информационни и други ресурси за изпълнение на поставените стратегически задачи пред предприятието.

Стратегическият мениджмънт се отнася до мисията, визията, предмета на дейност и целите на предприятието. Той позволява да се разкрият основните проблеми, да се определят техните приоритети и да се използват подходящи стратегии.

Мисията на предприятието за развитие на горския сектор е да осигури провеждането на последователна и добре координирана горска политика и да създаде необходимите условия за гарантиране и подобряване на устойчивото управление, ползване на дървесни и недървесни продукти и услуги, създаване на добавена стойност и подобряване на многофункционалната роля на горите в региона.

Визията и предмета на дейност на предприятието са насочени към:

- Създаване и поддържане на жизнени, продуктивни и многофункционални гори;
- Създаване на устойчив, конкурентоспособен, финансово стабилен и иновативен стопански субект;
- Устойчиво развитие и ползване на горскодървесните и дивечови ресурси;
- Съхраняване на биологично разнообразие (флора и фауна), количеството и качеството на водните ресурси в горските територии;

В резултат от това се очаква да се запазят и обогатят екологичните, социалните и икономическите функции на горите в региона.

Предприятието е мястото където се реализира мениджмънта, при изпълнение на управленски функции от страна на ръководството. Чрез разработването и изпълнението на краткосрочни и дългосрочни стратегии, планове и програми за развитие на предприятието, се цели достигането на общо балансирано развитие на горската система в България.

3.3. ОБЩИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Осъществяването на визията за управление на предприятието е свързана с постигането на стратегически цели чрез целенасочена, дългосрочна и постоянна политика на управление.

Целите за развитие на СЦДП произлизат от реалните проблеми и слаби страни на сектора, както в региона на предприятието, така и в национален мащаб. Това е заложено в набелязаните по-долу средносрочни и дългосрочни цели.

3.3.1. Средносрочни цели

- ✓ Гъвкава, пазарно ориентирана, регионално диференцирана ценова политика.

- ✓ Превръщане на издънковите гори в семенни.

Голямо предизвикателство и една от основните цели на предприятието е превръщането на издънковите гори в семенни. От Научен колектив е разработена и предстои прилагане на Регионална стратегия "Определяне на лесовъдско обосновани системи на издънкови дъбови гори, цели на управлението, начин на възобновяване и отглеждане в територията на СЦДП".

- ✓ Използване на ресурса от отгледни сечи.
- ✓ Своевременно усвояване на пострадала дървесина от абиотични и биотични фактори.

При наличие на пострадали площи от абиотични и биотични фактори незабавно усвояване на пострадалата дървесина с цел недопускане на нейното похабяване и последващо развитие на каламитети. С обемът на пострадалата дървесина ще бъде редуциран добива в оставащите непокътнати насаждения.

- ✓ Възстановяване посредством коренови издънки или изцяло презалесяване на насажденията от акация.

Известно е, че след третото цялостно отсичане, издънково-производителната способност на акациевите насаждения силно намалява. Материален добив няма или е незначителен – над 95% от дървесината е вършина. Наложително е възобновяването на тези площи чрез пълна почвоподготовка и залесяване или където е възможно чрез разкъсване на корените.

- ✓ Многофункционално и устойчиво ползване на потенциала на природните ресурси, ландшафтно и биологично разнообразие на региона.

- Установяване на капацитета на горските екосистеми за добив на дървесна биомаса като възобновяем източник на енергия;

- Увеличаване на реализацията на недървесни горски продукти и ползи;

- Оптимално използване на потенциала за развитие на туризма в горските територии;

- Развитие на екосистемните услуги;

- ✓ Закупуване на съвременна, високопродуктивна, специализирана горска техника.

Поради морално и физически остарялата техника и оборудване използвани от фирмите в дърводобива се налага СЦДП да закупи и използва съвременна специализирана

горска техника, с която да осъществява дейности в обекти останали неотдадени след проведени процедури.

✓ Осигуряване на достатъчно средства за дейностите залесяване, попълване и отглеждане на горски култури.

✓ Своевременно залесяване на всички площи освободени след сеч (топола, акация, санитарни).

✓ Усвояване и залесяване на всички лесопригодни голини със собствени и средства за компенсационно залесяване.

✓ Разработване и внедряване на нови технологии за почвоподготовка.

✓ Производството на необходимия брой фиданки от подходящи местни дървесни видове за обезпечаване на предвидените залесявания.

✓ Внос на резници и създаване на маточници от нови и по-продуктивни клонове тополи.

✓ Внедряване на нови методи за отглеждане на тополови и акациев култури; (пръскане, мулчиране).

✓ Закупуване на нови машини, внедряване на механизация в ОМН, кастрене, с цел намаляване на ръчния труд, поради задълбочаващия се проблем с работната ръка.

✓ Постъпки пред МЗм за прехвърляне на площи от ДПФ (негодни за селскостопанско ползване) към ДГФ и последващото им залесяване.

✓ Използване на екосистемните ползи от горите, осигуряване на условия за рекреация и туризъм, фотолов, риболов, конен туризъм, туризъм с посещение на ловните резиденции, посещение и наблюдение на зубрите в ДЛС „Воден - Ири Хисар“, отдаване на ловните бази за организирани мероприятия.

✓ Използване на фонд „Инвестиции в горите“ за изграждане на инфраструктура в горските територии, поради недостатъчна гъстота и незадоволително състояние на горската пътна мрежа;

- Проучване, разработване, проектиране и изграждане на горски автомобилни пътища (ГАП) до недостъпни басейни с цел усвояване на дървесината, извършване на последващите лесовъдски мероприятия и превенция и борба с горски пожари.

- Проучване и картографиране на всички необходими за в бъдеще ГАП, степенуване на тяхната приоритетност и изготвяне на план за тяхното поэтапно реализиране.

- ✓ Ефективно усвояване на европейските фондове в сектора.

Навременна подготовка, разработване и участие във всички проекти с европейско или национално финансиране за които предприятието е допустим бенефициент.

- ✓ Опазване на горските територии от природни бедствия, пожари и незаконни дейности.

- ✓ Опазване на околната среда и биоразнообразието, подобряване управлението на защитените територии.

- ✓ Сътрудничество между предприятието и дирекциите на природните паркове в териториалния му обхват на дейност.

Важен аспект от работата на предприятието е продължаване на сътрудничество с ДПП „Българка и ДПП „Русенски Лом“. Ежегодно разработване на планове за съвместна работа, като в тях приоритетно да бъдат включвани дейности свързани с обмен на информация; изпълнение на поддържащи или възстановителни дейности в ДГТ, предвидени в плана за управление на природните паркове; организиране и провеждане на мероприятия по защита на ДГТ; организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; превенция срещу пожари и опазване на териториите; организиране на съвместни мероприятия за работа с обществеността и издаване на информационни материали; организиране и провеждане на съвместни обучения за подобряване на административния капацитет и информираността на служителите; разработване на съвместни проекти за финансиране по Европейски програми за територията на природните паркове и др.

- ✓ Опазване на Горите във фаза на старост.

- ✓ Поддържане на сертификат за отговорно управление на горите.

Стандартът за горска сертификация гарантира отговорно управление на горите. Прилагането на сертификацията по международна система, цели осигуряването и насърчаването на икономически изгодно ползване при спазване законността на дейностите в горите, защита на здравето и правата на работниците, поддържане комуникацията и взаимодействието с местните общности и заинтересовани страни, опазването на околната среда и съхраняване на биоразнообразието.

- ✓ Подобряване на здравословните и безопасни условия на труд в горите.

- ✓ Непрекъсната работа с държавните институции и местните власти с цел подобряване на координацията и взаимодействието при изпълнение на дейностите по опазване на горските територии от пожари и незаконни дейности.

✓ Подобряване на диалога и взаимодействието между предприятието и обществеността по проблеми, свързани с извършване на дейности в горските територии.

- Провеждане на местни и медийни инициативи сред населението с цел информиране за дейностите по опазване и охрана на горите.

- Информирание на местните общности и заинтересовани страни за лесовъдските мероприятия извършващи се в определен регион.

- Осъществяване на целогодишна комуникация между служителя по връзки с обществеността в предприятието и медиите.

- Диалогичност между предприятието и заинтересованите страни за възстановяване на общественото доверие към горския сектор.

✓ Доброволчеството, като ценност и добър пример за поколенията трябва да бъде включено в максимална степен при изпълнението на лесовъдските мероприятия (залесяване, почистване на площи и др.).

✓ Обучение и повишаване квалификацията и познанията на работещите в предприятието.

- Участие на работници и служители на предприятието във всички обучения, организирани от други институции.

- Реализирането на собствени програми за обучение и повишаване на квалификацията на работещите в СЦДП, в т.ч. свързани с опазване на биологичното разнообразие, производството на биомаса, развитието и предлагането на туристически услуги, осигуряването на здравословни безопасни условия на труд, опазване на горските територии, превенция от пожари, горска сертификация и промени в нормативната уредба и др.

- Увеличаване на ефективността от прилагането на наказателните разпоредби, предвидени в горското законодателство посредством повишаване квалификацията на кадрите. Особено важно е ежегодното обучение на служителите по охрана на горите за съставяне на КП и АУАН.

- Организиране и провеждане на съвместни обучения между предприятието, ТП ДГС/ДЛС, РДГ, ДПП, ЛЗС и ГСС за подобряване на административния капацитет и информираността на служителите;

- Обучение и повишаване квалификацията на работниците в горскостопанските дейности.

- ✓ Поддържане на оптимална информационна система.

- Сайт на предприятието, електронен регистър, регистър процедури и електронни търгове, електронна система ловни марки;

- ✓ Прилагане на горската педагогика.

Изграждането на знания и правилно отношение към гората и дейностите, които се извършват в нея трябва да бъде основна цел и наше задължение към децата.

- ✓ Изпълнение в пълен размер на селекционния отстрел;

✓ Реализиране на проекта за „Пункт за първична преработка на дивечово месо в ДЛС „Воден – Ири Хисар“.

Продажбата на готов продукт ще доведе до добавена стойност, но има и рискове – възможна забрана на лова; възможни са епизоотии, които са причина за намаляване на дивечовите запаси, а оттам и на отстрел;

✓ Използване на съвременните средства за охрана (видеонаблюдение, термални камери, дроне) с цел запазване на популацията на дивеча.

- ✓ Внасяне на дивеч за опресняване на кръвта на елена лопатар и муфлона;

- ✓ Фотолов;

- ✓ Производство в максимална степен на фуражи за подхранване;

✓ Инвестиции в поддръжката на базите за произвеждането и доотглеждането на ловни фазани от два вида корейски и монголски в двете ферми за производство на ловни птици – „Хотанца” и „Сеслав”.

✓ Инвестиции в подобряване условията на ловните бази в ДЛС Дунав – Русе и ДГС Сеслав.

✓ Продължаване на изградените традиции в предприятието за организиране на ежегодните:

- Пролетен преглед на паднали рога;
- Есенна изложба на ловни трофеи добити през настоящия ловен сезон;

Тези събития служат в максимална степен за повишаване на квалификацията на специалистите в ловната дейност и оценка на трофейните качества на популацията от основният вид дивеч – благороден елен.

✓ Повишаване квалификацията на ловни водачи (курсове по чужди езици, първична обработка на дивеча и болести по дивеча).

✓ Ежегодно закупуване на зарибителен материал за възстановяване на рибния ресурс в реките;

3.3.2. Дългосрочни цели

✓ Поддържане на жизнени, продуктивни и многофункционални горски екосистеми, способстващи за смекчаване на последиците от измененията в климата.

✓ Опазване, възстановяване и поддържане на биологичното и ландшафтно разнообразие в горските територии.

✓ Повишаване на жизнеността и конкурентоспособността на горския сектор в региона.

✓ Използване на потенциала на горския сектор за развитие на „зелената икономика“.

✓ Изготвяне на оценка на капацитета на горските екосистеми за добив на дървесна биомаса за производство на топлинна енергия и електроенергия.

✓ Опазване и увеличаване на популациите на дивеча в региона.

✓ Разнообразяване и разширяване на пазарите, включително чрез проучване на нови пазари за екологични стоки и услуги.

✓ Да се работи в посока всички замърсители на околната среда да отчисляват такси за щетите, които понасят горските екосистеми, като най-важен и основен средообразуващ фактор и защитен природен буфер. Тези такси да се връщат за мероприятия, водещи до подобряване състоянието на горите на принципа замърсителят плаща възстановяването.

3.4. СЪСТОЯНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

3.4.1. Общо състояние на предприятието

Тук са представени най-важните изводи от извършения анализ на състоянието на СЦДП и динамиката на изменение на приходите от реализацията на дървесината и ловностопанската дейност през последните години.

- Реализация на дървесина

Анализа на стопанска дейност на предприятието показва, че основната част от приходите на СЦДП, почти 75% са от реализацията на дървесина.

Реализирана дървесина от СЦДП гр. Габрово за периода 2016-2021 г.

Година	м3		%	стойност, лв.		%	финансов резултат		%
	план	отчет		план	отчет		план	отчет	
2016	545 096	569 550	↑ 5%	24 360 225	25 962 378	↑ 17%	1 134 229	1 116 998	↑ 43
2017	551 977	533 733	↓ 3%	25 859 673	26 984 036	↑ 4%	1 207 521	1 559 938	↑ 29
2018	544 700	548 239	↑ 1%	29 494 734	31 593 427	↑ 7%	1 271 694	2 112 928	↑ 66
2019	541 760	508 521	↓ 6%	32 074 466	21 244 982	↓ 3%	1 208 570	1 321 935	↑ 19
2020	541 205	418 311	↓ 23%	30 092 154	23 830 672	↓ 21%	65 913	67 527	↑ 2
2021	534 479	498 839	↓ 7%	27 359 422	26 724 428	↓ 2%	70 282	719 800	↑1024

От данните в таблицата е видно, че за последните три години има спад в реализацията на дървесина.

Основното събитие за периода 2019-2021 г., което оказва силно влияние върху горския сектор в страната и в света е финансово-икономическата криза, породена от „Ковид-19“.

Въздействието на икономическата криза върху предприятието през 2019-2021 г. породил следните изменения спрямо предходните години:

- спад на прихода от реализацията на дървесината в резултат на намаляване на общия размер на продадената дървесина и спад в цената ѝ;
- намаляване на обема и спиране на част от работещите предприятия в горския сектор;
- намаляване на заетите хора в дейностите по ЛКМ, дърводобив и ловностопанска дейност;

Причините довели до това са:

- Голяма част от реализираната дървесина се потребява от т.нар. големи преработватели това са основно „Свилоцел“, „Кроношпан“, „Фазерлес“ и в по-малък обем „Кастамону“. Финансово-икономическата криза породена от „Ковид-19“ и последвалия локдаун в някои държави оказва катастрофално влияние върху пазарите за готова продукция на тези заводи. От там започна първоначалното намаляване на потреблението им на суровина (технологична дървесина), а в следствие и пълното спиране на производството.

- Не по-малко влияние оказва и нападението от корояди в централна и източна Европа. Там за справяне с проблема се изведоха огромни по площ голи сечи, като дървесината се реализира на изключително ниски цени. Тази евтина суровина облагодетелства много тамошните заводи - конкуренти на нашите преработватели.

- Напрежението и военните действия в близкия изток и Сирия, които са основен пазар за ПДЧ също оказва негативно въздействие върху реализацията на готовия продукт.

- Ограниченията на придвижването на работната ръка усложниха и без това трудният процес по дърводобива.

- Работи се в условията на нелоялна конкуренция с многото частни и общински гори където нормите не се спазват и контрола е меко казано занижен. Също така изключително голямо количество дървесина се добива от земеделски земи (пасища), като пример за периода 01.01-31.08. 2020 год. в ТП ДГС Елена са реализирани 18738 пл. м3, а за същия период от „пасища“ са реализирани 21562 пл. м3. Има случаи при които превишението по „разрешение за почистване“ и количеството експедирано с ПБ е 15 пъти в повече. Никой не следи за това и не се търси отговорност от служебните лица извършили

експедицията на дървесината. Тези площи са една голяма язва където дейностите са нормативно неиздържани, а от там и неконтролируеми. Дървесината от ЧГТ, ОГТ и пасищата постъпва в заводите преработватели на много ниски цени, което ги провокира да понижават изкупните цени, което засяга изключително много фирмите работещи в ДГТ, а от там и предприятието. Проблемът се обуславя и от липсата на последващ контрол – сечища в частните горски територии се освидетелстват без присъствието на контролен орган одобрил програмата, а пасищата след "почистването" им никой не следи за по-нататъшното им ползване като такива (НТП).

- Характерно за предприятието, че една част от територията която стопанисва е планинска. Специфичното там е много трудния, енергоемък, а от там и скъп дърводобив. За по-голямата част от обектите, дейностите по сеч, извоз, подвоз и претоварване надвишават значително стойността на дървесината.

- Много малко фирми използват специализирана горска техника и съвременни технологии. Работи се основно с морално остаряла и амортизирана техника. Голяма част от операциите се извършват ръчно, което води до изключителна зависимост от човешкият фактор. Работниците в сектора с всяка изминала година намаляват и остават предимно нискоквалифицирани кадри.

- Ловностопанска дейност

Ловностопанска дейност е приоритетна и значима за СЦДП ДП гр. Габрово. През последните две години настъпила финансова криза, породена от „Ковид – 19“, както и последствията от повсеместното разпространение на болестта АЧС по дивата свиня доведоха до значителен спад на приходите от организиран ловен туризъм. Приходът от ОЛТ за 2020 год. е спаднал спрямо този от 2018 год. с повече от 25%.

- Неизпълнението на приходната част от ловностопанската дейност на СЦДП за 2020 година е следствие главно на нереализирани приходи от отстрел, ловни и алтернативни услуги и от ловни бази.

- Пандемията възпрепятства в най-голяма степен нормалното протичане на трофейния отстрел на благороден елен през месеците септември и октомври. Повече от 70 % от чуждестранните клиенти, предимно тези от западна Европа, оттеглиха своите заявки за лов на благороден елен.

- Разпространението на болестта АЧС, компрометира изцяло груповия лов на дива свиня в държавните горски и ловни стопанства на територията на предприятието. За една част от ДЛС този лов заема най-голям дял в приходната част на ловната дейност.

Не на последно място Ковид - кризата и болестта АЧС повлияха и върху изпълнението на лесокултурните мероприятия на територията на предприятието.

Данните показват, че СЦДП се класифицира като „Пазарен производител“, т.е оперативните му разходи се покриват от генерираните приходи от производствена дейност. Основен източник на приходи в предприятието е продажбата на дървесина. По налична оперативна информация около 20% от добивът на дървесина се извършва със собствени работници, а останалата част от външни фирми. В предприятието преобладават широколистните гори, и най-вече тези с издънков произход. От тези гори добивите са предимно под формата на дърва за огрев и технологична дървесина от видовете дъб, бук и габър. Старопланинските териториални поделения (Габрово, Буйновци, Плачковци, Елена, Росица) са източник на едра букова дървесина, а в крайдунавските стопанства (Дунав, Бяла, Тутракан, Силистра, Свищов) се произвеждат ценни топови асортименти от наличните плантации.

3.4.2. Финансово – икономическо състояние на предприятието

Формирането на средствата за осъществяване дейността на ДП и неговите ТП е от приходите, посочени в чл. 176 от ЗГ, а именно това са:

- средствата от: продажба на дървесина, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти, платената цена за извършване на паша в горските територии - държавна собственост; предоставяне на услуги и от сключени договори; продажба и отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи - собственост на ДП или предоставени му за управление; договори за управление на гори - собственост на физически, юридически лица и общини; отдаване под аренда и под наем на горски територии - държавна собственост; продажба на отнети в полза на държавата дървесина, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти, добити от горски територии - държавна собственост;
- средства за компенсационно залесяване и стойността на дървесината по чл. 57, ал. 3 и чл. 63, ал. 10 от ЗГ;
- кредити, предоставени на ДП за осъществяване на неговите функции;
- приходи от портфейлни инвестиции с краткосрочни държавни ценни книжа и облигации;
- застрахователни обезщетения от застраховано имущество на ДП;
- обезщетения за обществени екосистемни ползи;
- дарения, завещания, спонсорство и други, направени в полза на ДП;
- приходи от европейски и други международни програми;
- приходи от други дейности, незабранени от закона.

Централното управление е администратор на:

- средствата, набрани във фонд „Инвестиции в горите“ и фонд „Резервен“;
- положителната разлика между приходите и разходите, предвидени във финансовите планове на отделните ТП;
- средствата от остатъчната печалба след данъчното ѝ облагане;
- средствата от договори за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци по ЗЛОД;
- приходите по чл. 176, ал. 1 от ЗГ, постъпили в предприятието в резултат на дейността на ЦУ.

Всяко териториално поделение администрира приходите по чл. 176, ал. 1 от ЗГ самостоятелно, като превежда в ЦУ положителната разлика между приходите и разходите, предвидени във финансовия му план, както и средствата, необходими за формиране на посочените два фонда.

Средствата, постъпили в приход на ДП, **се разходват** за изпълнение на възложените му със закона дейности и мероприятия, предвидени в утвърдения финансов план на предприятието.

В следващата таблица е представено разпределението на приходите, които предприятието реализира в съответствие с Правилника за организация на дейността (ПОД) за 2021 г.

ТАБЛИЦА 1. ПРИХОДИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО ОТ ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, ХИЛ. ЛЕВА (2021 г.)

Приходи	Стойност (хил. лева)	Дял
Ползване на дървесина	26 724	73%
Дейности в горите	2 015	5%
Ловна дейност	1 660	5%
Странична дейност и земеделие	3 909	11%
Административно управленски дейности	2 487	7%
Приходи	36 796	100%

Анализът на дейността на предприятието сочи, че около 88% от реализираните приходи на СЦДП са от стопанска дейност, изчислени на база приходи от продажби спрямо общите приходи. Приходите от продажби включват приходи от продажба на готова продукция, стоки и предоставяне на услуги. Отчетните данни показват, че с изключение на периода 2019-2020 г. предприятието увеличава годишните си приходи, като за последната година (2021 г.) приходите се увеличават с 15% спрямо предходната година. Тези тенденции във финансово-икономическото състояние на предприятието са взети предвид при разработването на прогнозната част на бизнес програмата.

ТАБЛИЦА 2. РАЗХОДИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО И ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ, ХИЛ. ЛЕВА (2021 г.)

Разходи	Стойност (хил. лева)	Дял
Ползване на дървесина	6 885	19%
Дейности в горите	3 484	10%
Ловна дейност	3 144	9%
Странична дейност и земеделие	2 305	6%
Административно управленски дейности	20 373	56%
Разходи	36 192	100%
Финансов резултат	604	

Около 50% от разходите на предприятието представляват разходите за персонал. По дял в общите разходи следват разходите за външни услуги и за суровини, материали и консумативи, съответно с 21% и 11% от общите разходи. В структурата на разходите по основни дейности административно – управленските дейности заемат най-висок дял (56%), следвани от разходите за дървесина и за дейности в горите, съответно с 19% и 10%.

Както се вижда от финансовите отчети на предприятието, финансовото състояние на СЦДП е стабилно, като то регистрира печалби през последните три години и демонстрира високи нива на ликвидност. За 2019 г. СЦДП реализира 1 322 хил. лв. счетоводна печалба от дейността. След приспадане на полагащите се данъци балансовата печалба е в размер на 1 150 хил. лв.

Финансово-икономическото състояние на „СЦДП“ ДП е добро. Предприятието е с пълна финансова независимост и стабилна платежоспособност. От създаването му (2011 г.) до сега същото е завършвало отчетните периоди с положителен финансов резултат, като счетоводната печалба за 2021 год. е 604 хил. лв.

3.4.3. Организационна структура на предприятието

Организационната структура на СЦДП ДП е съгласно Правилника за организацията и дейността. Предприятието е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по чл.62, ал.3 от Търговския закон.

Органи на управление са Министерът на земеделието и Управителният съвет с компетенции, съгласно правилника.

Предприятието има двустепенна структура:

1. централно управление;
2. териториални поделения – 12 държавни горски стопанства и 4 държавни ловни стопанства;

Централното управление на предприятието се ръководи и представлява от директор по договор за управление, сключен с Министъра на земеделието.

Централното управление на предприятието осъществява административно, правно, финансово, материално и техническо осигуряване на дейността на предприятието.

Териториални поделения на държавното предприятие са държавните горски стопанства (ДГС) и държавните ловни стопанства (ДЛС), които осъществяват функциите на държавното предприятие в определения им район на дейност. Териториалните поделения се ръководят и представляват от директор по договор за управление, сключен с директора на предприятието.

Териториални поделения на предприятието са:

- ❖ ДГС „Буйновци“, със седалище с. Буйновци, общ. Елена ;
- ❖ ДГС „Елена“, със седалище гр. Елена;
- ❖ ДГС „Горна Оряховица“, със седалище гр. Горна Оряховица;

- ❖ ДГС „Свищов“, със седалище гр. Свищов;
- ❖ ДГС „Габрово“, със седалище гр. Габрово;
- ❖ ДГС „Плачковци“, със седалище гр. Плачковци;
- ❖ ДГС „Болярка“, със седалище гр. В. Търново;
- ❖ ДЛС „Росица“, със седалище гр. Севлиево, общ. Севлиево;
- ❖ ДГС „Бяла“, със седалище гр. Бяла;
- ❖ ДГС „Разград“, със седалище гр. Разград;
- ❖ ДГС „Силистра“, със седалище гр. Силистра;
- ❖ ДГС „Тутракан“, със седалище гр. Тутракан;
- ❖ ДГС „Сеслав“, със седалище гр. Кубрат;
- ❖ ДЛС „Дунав“, със седалище гр. Русе;
- ❖ ДЛС „Каракуз“, със седалище гр. Дулово;
- ❖ ДЛС „Воден –Ири Хисар“, със седалище с. Острово , общ. Завет, обл. Разград;

В СЦДП ДП има изградени линии за отчетност и докладване, които съответстват на делегираните правомощия и имат за цел наблюдение на постигнатите резултати.

Провежда се Стопански съвет не по-малко от веднъж на всяко тримесечие с директорите на териториалните поделения, като се обсъждат финансовите планове и постигнатите резултати.

В Централно управление и в териториалните поделения се провеждат заседания от оперативен порядък, на които се обсъждат текущи и бъдещи проблеми във връзка с изпълнението на планираните дейности.

4. АНАЛИТИЧНА ЧАСТ

4.1. АНАЛИЗ НА ПАЗАРА, ПАЗАРНИ ПОЗИЦИИ, КОНКУРЕНТНА СРЕДА

Предприятието осъществява дейността си в условията на конкуренция от собствениците на недържавни гори, като режима на ползване на дървесина в тях е облекчен – не се регулира със средно годишно ползване, не се прилага сертифициране на горите със съответните ограничения. Същевременно държавното предприятие опазва над 100 хил.бр. частни имоти с площ до 2 ха, включително на преките си конкуренти - собственици и фирми притежаващи по няколко хиляди декара гори, но като имоти с площи под 2 ха. В областите Габрово и В. Търново, поради факта, че недържавната собственост е възстановена в близост до населените места е необходимо да се осигурява достъп до държавните горски територии през другите видове собственост и по общински пътища с ограничения на товарите.

Понастоящем, световните пазари на плочи от дървесни частици или влакна и най-вече на т.н. дървесни панели, както и на продукти от химическата преработка на дървесината (целулоза, хартия) са в период на стабилизация и относителен подъем, след кризата на реализация през период 2017-2021 г., ако се съди по последните доклади на FAO-Forest products – Annual timber market review. Годишният преглед на пазара на обла дървесина в

Европа през 2020 г. показва, че все още върху него голямо влияние имат предлаганите огромни обеми каламитетна маса от страните в Централна Европа (сп. Гора, бр.1/2021). Средните цени на технологичната широколистна дървесина, (която е главен асортимент произвеждан в СЦДП) отбелязват стабилизация и минимален растеж през 2020 г. и тенденция за увеличение в края на 2021 г. В голяма степен всичко това създава увереност, че основните промишлени потребители на дървесна суровина от СЦДП ще продължават да бъдат такива, доколкото няма резки отклонения в цените на потребяваната от тях суровина. Ценовата политика на СЦДП се определя от нормативните изисквания на „Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти“. При някои видове дървесина (напр. тополова и технологична), върху цената влияе и пазарът на дървесна в съседна Румъния. До неотдавна търговията с дърва за огрев по море с Турция също имаше важно значение, което в последните години има по-малък дял. Важна причина за това е постепенното покачване на цените на дървесните асортименти. Макар, не винаги видимо за статистиката, основен фактор в цената на суровината е цената за добив. Последната бавно и постоянно се покачва в резултат от общото повишение на цената на труда и ползването на много ръчен труд при дърводобива у нас. Нещо повече – практиката показва, че цената за добив у нас е съпоставима с тази в страни с по-висок стандарт. Намаляването на цената за добив, а от там и подобряване на конкурентоспособността на предприятието и неговите поделения е свързана с внедряване на по-високо производителни технологии за дърводобив. Подобна практика вече се реализира в някои райони, например, използване на харвестери в отгледни сечи (ДГС Сеслав), нови въжени линии за труднодостъпни райони (ДЛС Росица, ДГС Габрово) и модерни специализирани горски трактори (ДЛС Росица, ДГС Буйновци). Друг важен елемент в подкрепа на единството горско стопанство - горска промишленост е дългосрочното договаряне. Към момента СЦДП има дългосрочни договори с основните си контрагенти в размер на около 22% от годишния обем на планирано ползване, което е най-значим дял, спрямо останалите държавни предприятия за горите. Нормативните възможности са за достигане до 25%, като процедурите се провеждат от ЦУ на предприятието. От гледна точка на предприятието, подобно дългосрочно договаряне спомага за осигуряване на базова сигурност на реализацията. От друга страна останалите количества са достатъчни за проява на проактивно и гъвкаво поведение спрямо промените в пазарите.

Районът на СЦДП е с дългогодишни традиции в ловното стопанство. Тук са едни от най-известните ловни стопанства – Воден, Дунав, Росица, Каракуз, ДГС Сеслав прославили страната с трофеите на благороден елен, елен лопатар, сърндак и дива свиня. През 2021 г. на територията на ловните стопанства на предприятието бяха добити 3 капитални трофея от благороден елен оценени със златен медал. Единият трофей е отстрелян в ДЛС „Воден – Ири Хисар“ и е с оценка 258,88 т. по СИС и тегло 15,100 кг., а останалите два трофея са добити в ДЛС „Дунав“ - Русе съответно с оценка 253,86 т. по СИС и тегло 16,960 кг. и с оценка 254,1 т. по СИС и тегло 15,570 кг.

Инвестициите, които се правят в ловното стопанство имат период на възвръщаемост над 10-15 години, поради което все още този дял на дейност на СЦДП е с относително малък принос в приходите, в сравнение с разходите.

- Кратък сравнителен анализ на достигнатите цени на първа тържна сесия на основни видове дървесина за 2022 г. спрямо 2021 г.:

Трупи тополя – цена на корен за 2022г. – увеличение 6%; цена от склад без промяна; цена за добив – увеличение 8%; цена по ценоразпис от склад с 5% по-ниска от достигната на процедури;

Технологична дървесина и дърва тополя – цена на корен за 2022г. – увеличение 16%; цена от склад – увеличение 13%; цена за добив – увеличение 8%; цена по ценоразпис от склад с 5% по-ниска от достигната на процедури ;

Трупи акация – цена на корен за 2022г. – увеличение 14%; цена от склад – увеличение 14%; цена за добив – увеличение 9%; цена по ценоразпис от склад с 14% по-ниска от достигната на процедури;

Технологична дървесина и дърва акация – цена на корен за 2022г. – увеличение 21%; цена от склад – увеличение 22%; цена за добив – увеличение 9%; цена по ценоразпис от склад с 7% по-ниска от достигната на процедури;

Трупи иглолистни – цена на корен за 2022г. – увеличение 13%; цена от склад – увеличение 3%; цена за добив – без промяна; цена по ценоразпис от склад с 4% по-ниска от достигната на процедури;

Технологична дървесина и дърва иглолистни – цена на корен за 2022г. – увеличение 31%; цена от склад – увеличение 21%; цена за добив – увеличение 7%; цена по ценоразпис от склад с 3% по-ниска от достигната на процедури;

Трупи твърди широколистни – цена на корен за 2022г. – увеличение 20%; цена от склад – увеличение 6%; цена за добив – увеличение 8%; цена по ценоразпис от склад с 3% по-ниска от достигната на процедури;

Технологична дървесина и дърва твърди широколистни – цена на корен за 2022г. – увеличение 17%; цена от склад – увеличение 10%; цена за добив – увеличение 8%; цена по ценоразпис от склад с 6% по-ниска от достигната на процедури;

Трупи меки широколистни – цена на корен за 2022г. – увеличение 20%; цена от склад – увеличение 10%; цена за добив – увеличение 9%; цена по ценоразпис от склад с 9% по-ниска от достигната на процедури;

Технологична дървесина и дърва меки широколистни – цена на корен за 2022г. –увеличение 20%; цена от склад – увеличение 13%; цена за добив – увеличение 9%; цена по ценоразпис от склад с 8% по-ниска от достигната на процедури;

Подвоз и товарене – цената е увеличена с 23%.

В края на 2019 г. и през 2020 г. в търсенето и цената на дървесината бе отчетен съществен спад. В края на 2021 година търсенето и цената на дървесината се увеличиха и тенденцията за увеличение се запази и в началото на 2022 г.

4.2. РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА И ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Извършен бе подробен анализ на възможностите за комплектоване на допълнителни насаждения към годишния план за ползване на дървесина за 2022г. в Северноцентрално държавно предприятие гр. Габрово, с цел пускане на пазара на по-големи количества дървесина за задоволяване потребностите на местно население от дърва за огрев.

При анализа се установи, че СЦДП Габрово има реална възможност за допълнително комплектоване на насаждения с обем 19,2 хил. куб. м. дървесина в годишния план за 2022 г., с които се компенсира неизпълнението през 2020 и 2021 г.

4.3. АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ

Предприятието е разработило „Стратегията за управление на риска“ на основание чл. 12, ал. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

„Стратегия за управление на риска“ цели прилагане на единен подход за управление на риска, включващ идентифициране, оценка, анализ и реакция на рисковете за осигуряване изпълнението и целите на предприятието.

Основните цели на процеса на управление на риска са:

- своевременното откриване и противодействие на значимите за предприятието рискове;
- своевременни промени в политиката за управление на риска, въз основа на оценката на ефективността на процеса.

Фактори, които влияят на процеса на управление на риска:

Оперативна среда е: рамката, в която се прилага управлението на риска. Тя се състои от външни и вътрешни за предприятието фактори, които влияят на дейността му.

Външни фактори са: съществуващата нормативна уредба; общественото мнение; икономическите условия в страната; лимит на средствата и др.

Вътрешни фактори са: организацията на оперативните дейности в администрацията; наличните ресурси; действащите финансово-счетоводни и ИТ-системи; нови дейности, операции или функции; вътрешно реструктуриране на дейности и други.

Управлението на риска в СЦДП - Габрово е динамичен процес, който следва да осигурява добро разбиране на потенциалните заплахы, действия или събития, които могат да повлияят отрицателно на способността на предприятието и поделенията му за постигане на своите цели, както и навременното им идентифициране, предприемане на подходящи действия за управление, наблюдение и докладване.

Управлението на риска е неразделна част от дейността на СЦДП - Габрово и мястото му е определено посредством Стратегията за управление на риска. То присъства в обучението и развитието на служителите, както и във всички оперативни процеси.

Осигуряването на ефективност на процеса по управление на рисковете изисква текущо и наблюдение (мониторинг) на всеки негов етап и периодично докладване на идентифицираните рискове и предприетите действия за тяхното намаляване (реакции).

Целта на процеса по мониторинг и докладване в предприятието е да наблюдава дали рисковия профил (вероятността и влиянието на идентифицираните рискове) се променя и да дава увереност на директора на предприятието, че процеса по управление на риска остава ефективен във времето и са предприети необходимите действия за намаляване на риска до приемливо за предприятието ниво.

За успешното наблюдение и оценяване на процеса по управление на рисковете в СЦДП - Габрово се извършва следните действия:

- ✓ Комуникация и обмен на информация между всички нива и служители в предприятието относно идентифицираните рискове.
- ✓ Заместник – директора, Главния счетоводител и Юрисконсулта, съобразно компетентностите им извършват постоянно наблюдение на рисковите фактори и своевременно докладват на Директора на СЦДП – Габрово за състоянието им.
- ✓ В СЦДП - Габрово е изградено звено за вътрешен одит, което извършва одитни ангажименти за увереност и за консултиране. За дадените препоръки се изготвят своевременно планове за изпълнение. Проследяването на препоръките се отразява в отделни одитни доклади. Дейността на звеното за вътрешен одит предоставя допълнителна увереност за ефективното функциониране на системите за финансово управление и контрол в предприятието.
- ✓ Работната група по управление на риска периодично разглежда функциите и дейностите в СЦДП - Габрово във връзка с целите му и идентифицира свързаните с

тях рискове. Работната група докладва на Директор СЦДП - Габрово за констатираните и оценени като най-съществени рискове в стратегически аспект.

✓ Етапът на докладване на резултатите от управлението на риска е от изключителна важност и е организиран по начин, по който се осигурява непрекъсваемост на процеса. Минимум докладването се прави на всяко тримесечие, а при необходимост и по-често. Работната група по управление на риска в СЦДП – Габрово се събира през годината на свои заседания.

✓ Директорът на СЦДП - Габрово предприема превантивни и последващи действия относно установените рискове.

Анализ на риска от неизпълнение на приходната част на бизнес програмата

Приходите на предприятието се формират изцяло от търговска дейност. Основните рискови фактори при изпълнението им са:

- Състояние на пазара на дървесина в национален и регионален мащаб
- Изменения на нормативната уредба

Намаляването интензивността на сечите и ограничаването им в достъпните части увеличава разходите за добив на дървесина.

- Горска сертификация

Със сертифицирането на горите се налагат още ограничения при ползването на дървесина, допълнителни изисквания към техническите средства и работната сила, а това засилва отлива на изпълнители на сечта от държавните гори.

Съчетанието на посочените фактори има за резултат несигурност за изпълнение на приходите.

За да се оцени рискът от неизпълнение на приходите, е изследвано влиянието на този фактор върху прогнозните финансови резултати за 3-годишния период на Бизнес програмата (2022 – 2024 г). Разработени са прогнозни финансови отчети в 3 варианта, като резултатите показват, че дори при най-песимистичния вариант, при който сумата на приходите намалява с 20%, а разходите се увеличават с 15%, предприятието реализира положителен финансов резултат. Анализът и изчисленията, следователно, показват, че идентифицираните рискове за предприятието са ниски. По-подробно прогнозните финансови разчети са представени в раздел 5.1 Прогнозни финансови отчети за тригодишния период /2022 -2024 г./

5. ПРОГНОЗНА ЧАСТ

5.1. ПРОГНОЗНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ ЗА ТРИГОДИШНИЯ ПЕРИОД /2022 - 2024 г./

Плановият хоризонт на бизнес програмата е тригодишен и обхваща периода 2022 – 2024 г., като съгласно чл. 59, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП) за базова е приета годината, предхождаща първата година от прогнозния период – 2021 г. Прогнозните финансови отчети са разработени в 3 варианта, в съответствие с изискванията на чл. 58, ал. 2, т. 3, буква (а).

Финансово-икономическото състояние на „СЦДП“ ДП се очаква да се запази, отчитайки особеностите на пазара, епидемичната обстановка и проблемите с нарушените доставки в световен мащаб. Не се очакват проблеми с платежоспособността. Както беше отбелязано в анализа на финансово-икономическото състояние на предприятието, с изключение на периода 2019-2020 г., предприятието увеличава годишните си приходи, като за последната година (2021 г.) приходите се увеличават с 15% спрямо предходната година. Освен това, от създаването си (2011 г.) до сега, предприятието поддържа положителен годишен финансов резултат, дори и по време на кризисните 2019 – 2020 г.

Тези тенденции са взети предвид при разработването на прогнозните финансови отчети на бизнес програмата.

Вариант 1 „Реалистичен“

Реалистичният вариант е разработен въз основа на идентифицираните тенденции във финансово – икономическо състояние на предприятието до момента. За 2022 год. са посочени отчетни данни за приходите и разходите от Годишния финансов отчет на Предприятието за 2022 г. За 2023 год. прогнозата за приходите и разходите следва разчетите на Финансовия план на предприятието за 2023 г., съставен съобразно изискванията на Закона за горите и утвърден от министъра на земеделието. За 2024 год. от плановия хоризонт е предвидено увеличение спрямо 2023 год. на приходите и разходите в размер на 10%, продължавайки тенденциите за развитие на Предприятието от създаването му до днес.

Очакваните приходи и разходи за основните дейности при Вариант 1 са както следва:

ТАБЛИЦА 3. ПРОГНОЗНИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ПРИ ВАРИАНТ 1 „РЕАЛИСТИЧЕН“, ХИЛ. ЛЕВА (2022 -2024 г.)

Приходи	2022	2023	2024
Ползване на дървесина	40 671	49 245	54 170
Дейности в горите	2 025	5 555	6 111
Ловно и рибностопански дейности	1 508	1 734	1 907
Странични дейности	5 678	4 483	4 931
Административни и стопански дейности	2 396	1 548	1 703
Всичко приходи	52 278	62 565	68 822
Разходи	2022	2023	2024
Ползване на дървесина	9 389	13 910	15 301
Дейности в горите	4 135	9 371	10 308
Ловно и рибностопански дейности	4 267	4 523	4 975
Странични дейности	3 110	2 724	2 996
Административни и стопански дейности	27 004	30 738	33 812
Всичко разходи	47 905	61 266	67 392
Финансов резултат	4 373	1 299	1 430

Предвид това, че разходите и приходите на предприятието се увеличават едновременно и в еднаква степен, финансовият резултат на предприятието при Вариант 1 се запазва положителен през целия планов хоризонт, като реализираната печалба се очаква да достигне 1 430 хил. лв. в края на прогнозния период (2024 г.).

Вариант 2 „Песимистичен“

Песимистичният вариант е разработен въз основа на идентифицираните тенденции във финансово – икономическо състояние на предприятието през кризисните 2019-2020 г., когато настъпва сериозен спад на търсенето и приходите на предприятието значително намаляват. През този период, обаче, тенденцията за намаление на приходите е съпроводена с намаление и на разходите на предприятието, в резултат на което финансовият резултат остава положителен.

Вариант 2 на прогнозните финансови отчети е разработен с цел отчитане на рисковете, идентифицирани пред предприятието в точка 4.3 Анализ на основните рискове, като се основава на тенденциите, отчетени през периода 2019 – 2020 г. За 2022 год. са посочени отчетни данни за приходите и разходите от Годишния финансов отчет на Предприятието за 2022 г. За 2023 год. прогнозата е, че приходите ще се намалят с 10%, а разходите ще намалят с 9% спрямо разчетите на Финансовия план на предприятието за 2023 г., съставен съобразно изискванията на Закона за горите и утвърден от министъра на земеделието. За 2024 год. от плановия хоризонт е предвидено намаление спрямо приходите и разходите за 2023 год. с 10%.

Очакваните приходи и разходи за основните дейности при Вариант 2 са както следва:

ТАБЛИЦА 4. Прогнозни приходи и разходи при Вариант 2 „Песимистичен“, хил. лева (2022 -2024 г.)

Приходи	2022	2023	2024
Ползване на дървесина	40 671	44 321	39 889
Дейности в горите	2 025	5 000	4 500
Ловно и рибностопански дейности	1 508	1 561	1 405
Странични дейности	5 678	4 035	3 632
Административни и стопански дейности	2 396	1 393	1 254
Всичко приходи	52 278	56 310	50 680
Разходи	2022	2023	2024
Ползване на дървесина	9 389	12 658	11 392
Дейности в горите	4 135	8 528	7 675
Ловно и рибностопански дейности	4 267	4 116	3 704
Странични дейности	3 110	2 479	2 231
Административни и стопански дейности	27 004	27 972	25 175
Всичко разходи	47 905	55 753	50 177
Финансов резултат	4 373	557	503

Резултатите от прогнозния финансов отчет показват, че финансовият резултат на предприятието при Вариант 2 се запазва положителен до 2024 год, но размера на печалбите ще е в тренд на плавно намаляване. Това означава, че ще е необходимо по високо ниво на прецизиране на текущите разходи. По-сериозни затруднения в предприятието, биха настъпили при сериозна пазарна криза и спад в търсенето за период по-дълъг от 1 година, което към момента, както е отчетено в анализа на пазара, не се очаква. Реализираната печалба се очаква да достигне 503 хил. лв. в края на прогнозния период (2024 г.).

Вариант 3 „Оптимистичен“

Оптимистичният вариант е разработен въз основа на идентифицираната тенденция за нарастване на приходите на предприятието с все по-голяма степен през отчетните години. . За 2022 год. са посочени отчетни данни за приходите и разходите от Годишния финансов отчет на Предприятието за 2022 г. За 2023 год. прогнозата е, че приходите ще се увеличат с 5%, а разходите ще се запазят спрямо разчетите на Финансовия план на предприятието за 2023 г., съставен съобразно изискванията на Закона за горите и утвърден от министъра на земеделието. За 2024 год. от плановия хоризонт е предвидено увеличение спрямо приходите и разходите за 2023 год. с 5%, продължавайки тенденциите за развитие на предприятието от създаването му до днес.

Стойностите на очакваните приходи и разходи за основните дейности при Вариант 3 са представени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 5. ПРОГНОЗНИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ПРИ ВАРИАНТ 3 „ОПТИМИСТИЧЕН“, ХИЛ. ЛЕВА (2022 -2024 г.)

Приходи	2022	2023	2024
Ползване на дървесина	40 671	51 707	54 293
Дейности в горите	2 025	5 833	6 124
Ловно и рибностопански дейности	1 508	1 821	1 912
Странични дейности	5 678	4 707	4 943
Административни и стопански дейности	2 396	1 625	1 707
Всичко приходи	52 278	65 693	68 978
Разходи	2022	2023	2024
Ползване на дървесина	9 389	13 910	14 606
Дейности в горите	4 135	9 371	9 840
Ловно и рибностопански дейности	4 267	4 523	4 749
Странични дейности	3 110	2 724	2 860
Административни и стопански дейности	27 004	30 738	32 275
Всичко разходи	47 905	61 266	64 329
Финансов резултат	4 373	4 427	4 649

Резултатите от прогнозния финансов отчет показват, че финансовият резултат на предприятието при Вариант 3 се запазва положителен през целия плановия хоризонт , като реализираната печалба се очаква да е 4 649 хил. лв.

5.2. КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ И НЕФИНАНСОВИТЕ ЦЕЛИ ЗА ПРОГНОЗНИЯ ПЕРИОД ПО ГОДИНИ.

Ключовите показатели са разделени на финансови и нефинансови в зависимост от целите на предприятието, чието постигане оценяват. В съответствие с чл. 58, ал. 2, т. 3, буква б) конкретните стойности на ключовите показатели за изпълнение на финансовите и нефинансовите цели за прогнозния период са представени по години за целия планов хоризонт на програмата.

5.2.1. Финансови цели

Финансовите цели за изпълнение в периода на действие на бизнес програмата обслужват изпълнението на основната стратегическа цел: Финансова стабилност и рентабилност (доходност) на държавните предприятия, управляващи горските територии – държавна собственост.

Цел 1: Ефективно управление на горските територии – държавна собственост чрез постигане на дългосрочна капиталова ефективност.

Изпълнението на тази цел се измерва със следните 2 показателя:

- **Показател 1.1.** Ефективност на разходите - съотношение на общите годишни приходи към общите годишни разходи на държавното предприятие.
- **Показател 1.2.** Рентабилност на собствения капитал - съотношение на нетната печалба (загуба) към собствения капитал за годината.

ТАБЛИЦА 6. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 1.1	Ефективност на разходите	коефициент	1,017	1,092	1,021	1,021	
Показател 1.2	Рентабилност на собствения капитал	коефициент	0,009	0,068	0,021	0,023	

(Източник на данни: БИЗНЕС ПРОГРАМА - 2022 – 2024 г. и ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА СЪОТВЕТНАТА ГОДИНА НА ДП ПО ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ)

Цел 2: Поддържане на финансовия риск на държавното предприятие на разумно ниво.

Изпълнението на тази цел се измерва със следните 2 показателя:

- **Показател 2.1.** Обща ликвидност - съотношение на текущите/краткотрайни активи към текущите/краткосрочни задължения.
- **Показател 2.2.** Задлъжнялост - съотношение на общите пасиви към собствения капитал на държавното предприятие.

Стойността на показателя за базовата година (2021 г.) и целевите стойности за периода на бизнес програмата (2022 – 2024 г.) са представени в следващата таблица

ТАБЛИЦА 7. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК НА ДЪРЖАВНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ НА РАЗУМНО НИВО

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 2.1	Обща ликвидност	коефициент	2,682	2,449	2,691	2,551	
Показател 2.2	Задлъжнялост	коефициент	0,548	0,616	0,565	0,562	

(Източник на данни: БИЗНЕС ПРОГРАМА - 2022 – 2024 г. и ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА СЪОТВЕТНАТА ГОДИНА НА ДП ПО ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ)

5.2.2. Нефинансови цели

Нефинансовите цели за изпълнение в периода на действие на бизнес програмата обслужват изпълнението на основната стратегическа цел на държавното предприятие: Устойчиво управление на горските екосистеми с цел постигане на баланс между предоставените от тях функции и услуги.

Цел 1: Увеличаване на залесените горски територии – държавна собственост

Изпълнението на тази цел се измерва със следните 2 показателя, представени със своите базови и целеви стойности в следващата таблица:

- Показател 1.1. Залесяване, спрямо горскостопански план (ГСП).
- Показател 1.2. Подпомагане на естественото възобновяване, спрямо ГСП.

ТАБЛИЦА 8. НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ЦЕЛ 1: УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЗАЛЕСЕНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ – ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 1.1	Залесяване спрямо горскостопански план (ГСП)						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	77%	75%	138%	75%	
	ГСП	дка	4 741	3 906	2 842	3 906	
	ФП	дка	3 672	2 944	3 921	2 944	
	Реално изпълнение	дка	3 277	2345			
Показател 1.2	Подпомагане на естественото възобновяване, спрямо ГСП						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	80%	93%	87%	93%	
	ГСП	дка	17 281	11 849	15 359	11 849	
	ФП	дка	13 794	11 061	13 288	11 061	
	Реално изпълнение	дка	16 384	16168			

(Източници на данни: ГСП за съответната година и Бизнес програма - 2022 – 2024 г. и годишен финансов план на ДП по Закона за горите за съответната година).

Показател 1.1. Залесяване спрямо горскостопански план

Съгласно данните, публикувани на официалната страница на ИАГ, Северноцентрално държавно предприятие е водещо в страната и извършва най-висок процент залесявания спрямо площта си. От създаването си през 2011 година СЦДП е залесило 34252 дка. Над 90% от залесяванията са извършени в тополови култури. Средногодишното залесяване за периода 2011 г.-2021г. е 3114 дка, като варира от 2328 дка/год. до 4254 дка/год. Варирането се обуславя както от неравномерността на възрастовата структура на тополовите култури, така и от неплановите залесявания – следствие от природни нарушения. За базовата 2021 г. залесяването по Горскостопански план (ГСП) е 4741 дка, във финансовия план (ФП) са предвидени за залесяване 3672 дка, а реално извършеното залесяване е в размер на 3277 дка, съставляващи 69% от предвиденото по ГСП.

В последните години силно нарасна обществения интерес в областта на лесокulturните мероприятия, което доведе и до изкуствено завишаване на площите за залесяване в цялата страна. Това създаде затруднения за намиране на лесопригодни свободни площи за залесяване. На територията на СЦДП беше извършена инвентаризация на всяка конкретна площ (част или цял подотдел) с предвидено залесяване по ГСП. Относно пригодността за залесяване на предвидените площи по горскостопанските планове, условно тези площи са категоризирани в 2 групи:

- Годни за залесяване площи (незалесени лесопригодни площи, площи върху които предстои да се извършва сеч и залесяване - тополови култури, които не са достигнали турнусна възраст и площи, върху които е извършено залесяване)

- Негодни за залесяване – обхващат площи, върху които не може да бъде извършено залесяване поради нелесопригодност и площи с отпаднала необходимост от залесяване, които към момента са с наличен дървостой (самовъзобновени площи и площи с предвидени, но неизведени санитарни сечи, поради подобряване здравословното състояние на дървостоя)

Общата предвидена площ за залесяване по ГСП за териториалните поделения при СЦДП е 39067 дка. От нея категоризирани като негодни за залесяване са 9300 дка, а годни за залесяване 29767 дка или средногодишно по 2977 дка. Общо площите за всички стопанства в СЦДП, върху които е извършено залесяване от началото на действие на ГСП до 2021 година е 14 001 дка. Остатъчната площ за залесяване до края на действие на горскостопанските планове е 18039 дка, т.е. с 2273 дка повече от аритметичната разлика – предвидено минус извършено – поради залесявания в площи, непредвидени по ГСП. Тук трябва да се отбележи, че 8 от общо 16 стопанства са извършили залесявания върху по-голяма площ, спрямо предвидената по ГСП за целия ревизионен период и категоризирана като пригодна.

За 2022 година СЦДП Габрово планира да извърши **залесяване** върху 2944 дка (75% от ГСП), като от тях 2528 дка са в тополови сечища, а останалите 416 дка са предвидени за залесяване в голини, редини и невъзобновени сечища след санитарни и принудителни сечи без естествено възобновяване. Планираното залесяване от 2944 дка представлява почти 100% от годишния разчет на категоризирани като годни площи за залесяване от горскостопанските планове. Опасенията ни са, че за следващите години все по-трудно ще осигуряваме подобно количество площи. Основни причини за това са доброто естествено възобновяване в широколистните насаждения, както и появилият се естествен подраст в изредените иглолистни култури, при повечето от които бяха проведени трансформационни и санитарни сечи. Освен това съгласно Наредба №8 за сечите в горите изпълняваме възобновителни сечи с предварително семенно естествено възобновяване (с изключение на тополовите култури).

Показател 1.2. Подпомагане на естественото възобновяване, спрямо ГСП:

За базовата 2021 г. по ГСП е предвидено подпомагане на естественото възобновяване на 17 271 дка, от които по ФП са предвидени 13 794 дка, а реалното изпълнение е 16 384 дка.

По ГСП се предвижда 11 849 дка, ще се извърши на 10 061 дка (85%). За 2022 г. подпомагане на естественото възобновяване е предвидено при всички възобновителни сечи с наличие на подлес. Обемът му е по малък от предвижданията на ГСП поради следните причини:

- променена нормативна уредба относно провеждането на възобновителни сечи в издънкови гори.

80% от ГСП за територията на СЦДП са приети преди 2015 г., като изсичането на подлес е предвидено на цялата площ на издънковите насаждения. Основният вид възобновителна сеч за СЦДП е постепенно-котловинната. С цел постигане на изисквания съгласно променената Наредба за сечите удължен възобновителен период, подлесът се изсича само във възобновителните участъци – на 30-40% от площта, а в останалата площ се оставя за задържане на възобновяването. Другата масово прилагана сеч – краткосрочно-постепенната, се провежда на малки площи до 2 ха, като „площта, в която не се провежда

сеч, е не по-малка от площта, в която се провежда“, т.е. и площта, в която се изсича подлесът 50% по-малка.

При прилагане на действащата нормативна уредба, изпълнение на показателя „подпомагане на естественото възобновяване“ в обемите, планирани в неактуализираните ГСП, не е постижимо.

- преизпълнение на показателя през предходни години, напр. през 2020 г. – с 17%, 2021 г. – с 19%.

Цел 2: Поддържане и подобряване състоянието на горите чрез природосъобразно стопанисване

Изпълнението на цел 2 се оценява с изпълнението на 5 показателя, представени със своите базови и целеви стойности в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 9. НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ЦЕЛ 2: ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА ГОРИТЕ ЧРЕЗ ПРИРОДОСЪОБРАЗНО СТОПАНИСВАНЕ

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 2.1	Осветления и сечи без материален добив, спрямо средногодишно по ГСП						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	105%	88%	96%	88%	
	ГСП	дка	3 146	2 656	2 405	2 656	
	ФП	дка	3 295	2 331	2 320	2 331	
	Реално изпълнение	дка	3 354	2 355			
Показател 2.2	Отгледни сечи с материален добив за подобряване на състоянието на горите, спрямо ГСП						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. план)	%	92%	101%	93%	101%	
	ГСП	дка	45 113	43 404	41 820	43 404	
	Годишен план	дка	41 579	43 920	38 986	43 920	
	Реално изпълнение	дка	42 540	61 220			
Показател 2.3	Възобновителни сечи с последващо естествено възобновяване						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. план)	%	74%	85%	81%	85%	
	ГСП	дка	67 538	67 515	68 498	67 515	
	Годишен план	дка	49 994	57 282	55 677	57 282	

Реално изпълнение	дка	44 100	81 100		
Показател 2.4 Устойчиво ползване на дървесина в размер, определен по ГСП, или съгласно административен акт, издаден от компетентен орган					
Планирано изпълнение (%) (ФП/ГСП)	%	91%	92%	92%	92%
ГСП	м3	589 905	584 104	566 070	584 104
ФП	м3	534 479	539 550	521 598	539 550
Реално изпълнение	м3	498 839	569 380		
Показател 2.5 Дял на сертифицираните горски територии – държавна собственост					
Процент на сертифицираните ГТ спрямо общата им площ (%)	%	100%	100%	100%	100%
Обща площ на ДГТ	ха	244 868	244 868	244 868	244 868
Обща площ на сертифицирани ДГТ	ха	244 868	244 868	244 868	244 868

(Източници на данни: ГСП за съответната година и Бизнес програма - 2022 – 2024 г. и годишен финансов план на ДП по Закона за горите за съответната година).

Показател 2.1. Осветления и сечи без материален добив, спрямо средногодишно по ГСП

За базовата 2021 г., при предвидени по ГСП 3 146 дка, реално са изпълнени 3 354 дка. За целевите години (2022 – 2024 г.) по ГСП са предвидени 2 656 дка годишно. При планирането на мероприятията с приоритет са насажденията, в които през последните няколко години са провеждани принудителни и санитарни сечи и окончателни фази на краткосрочно – постепенната сеч. За тези насаждения в ДГС/ДЛС се води регистър и мероприятията се уточняват от комисия с представител на централното управление.

Основна причина за по-малката планирана площ е, че при постепенно-котловинните сечи в ГСП са предвидени отгледни сечи без материален добив на цялата площ на насажденията, а сечта /съгласно измененията в Наредба за сечите/, и съответно ОМН, се провеждат само в котлите. Влияние има и факта, че окончателните фази на краткосрочно-постепенната сеч се провеждат на малки площи на половината площ, а са планирани на цялата.

През 2020 г. изпълнението на отгледните сечи без материален добив е 118,6%, през 2021 г. – 106,6%. За 2022 г. се очаква да бъдат реализирани 2 401 дка (90,4%).

Показател 2.2. Отгледни сечи с материален добив за подобряване на състоянието на горите, спрямо ГСП

За 2022 г. по ГСП са предвидени 43 404 дка, като реалното изпълнение се очаква да бъде по-голямо – 43 920 дка (или 101%). За останалите години от прогнозния период е следвана същата тенденция.

Показател 2.3. Възобновителни сечи с последващо естествено възобновяване

По ГСП за 2022 г. са предвидени 6751 дка възобновителни сечи с последващо естествено възобновяване, като по финансов план прогнозата е за реализиране на 5728 дка (или 85%). За останалите години от прогнозния период е следвана същата тенденция.

Показател 2.4. Устойчиво ползване на дървесина в размер, определен по горскостопански план или съгласно административен акт, издаден от компетентен орган.

Общото годишно ползване по ГСП за териториалните поделения в СЦДП е 584 104 куб.м. лежаща дървесина. За базовата 2021 г. реализираното количество е 498 839 куб.м. (или 85% от ГСП). Планираната реализация на дървесина за 2022 г. е 539 550 куб.м. (92% от ГСП).

Намаленото ползване в годишните и финансови планове на ДГС/ДЛС е в резултат на следните причини:

1. Наличие на временно недостъпни басейни, посочени в ГСП, в които предвиденото годишно ползване е **36 710 куб.м.** (ДГС/ДЛС Росица, Габрово, Плачковци, Севлиево, Буйновци, Елена, Болярка)
2. Промени в нормативната уредба след приемане на ГСП – в 13 от 16-те териториални поделения горскостопанските планове са приети преди промяната на нормативната уредба, като 9 поделения са в процес на лесоустройство.
– промяна на Закона за горите по отношение на: турнуса на сеч в липовите гори и издънковите гори за превръщане в семенни; провеждане на голите сечи в липови гори на площи до 2 ха – **3800 куб.м годишно**, при условие, че там където е възможно се предвижда промяна насоката на стопанисване или вида на сечта (в т.ч.: липови гори – 2300 куб.м., церови гори – 800 куб.м., нискостъблени и средностъблени гори – 700 куб.м.)
– промяна на Наредба за сечите относно начините за провеждане на възобновителните сечи с предварително естествено възобновяване, намалената им интензивност и задължителния период между лесовъдските намеси – с **10 600 куб.м. годишно**.
3. Намалено ползване в горите попадащи в Натура 2000 (47% от държавните), поради прилагане изискванията на „Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000“ от ДГС/ДЛС в чийто ГСП тези изисквания не са отразени – около **3600 куб.м. годишно** (в т.ч. 900 куб.м. поради определяне на гори във фаза на старост и представителни образци по горската сертификация без провеждане на лесовъдски дейности – общо върху 10% от площта на ДГТ).

4. Отпадане предвиденото ползване в „зони с временна забрана за провеждане на дейности“ след приемане на Плана за управление на ПП „Българка“ – **4 130 куб.м. годишно**(ДГС Габрово и ДГС Плачковци)

Общо, поради посочените причини, не е възможно ползване на 58 840 куб.м. от предвидената дървесина. При годишно ползване по ГСП 584 104 куб.м., реално усвоимото ползване е 525 264 куб.м., а предвидената реализация за 2022 г. – 539 550 куб.м (14 286 куб.м повече).

Предвид посочените факти и тенденцията за намаляване ползването на дървесина във всеки новоприет ГСП, считаме че планираната реализация на дървесина през 2022 г. е постижима.

Показател 2.5. Дял на сертифицираните горски територии – държавна собственост – процент на сертифицираните горски територии спрямо общата им площ

Към началото на плановия хоризонт на програмата 100% от горските територии държавна собственост са сертифицирани. Съответно, стойността на показателя за дял на сертифицирани територии се запазва до края на периода.

Цел 3: Опазване и защита на горските територии – държавна собственост

Цел 3 има две подцели:

- Защита от болести, вредители и други повреди; и
- Защита от пожари.

Цел 3.1. Защита от болести, вредители и други повреди

Показател 3.1.1. Изпълнение на лесозащитни мероприятия, предвидени в утвърдена годишна прогноза, съставена от лесозащитните станции и в предписания от настоящата година, дадени от лесозащитните станции и регионалните дирекции по горите.

През базовата 2021 година са проведени лесозащитни мероприятия на стойност 5392 лв. Проведени са пролетното лесопатологично обследване за установяване обезлистването от листогризеци вредители, както и текущо-оперативно обследване на иглолистни култури, засегнати от фитопатогенни гъби и корояди, церови насаждения, засегнати от дъбова коритуха и тополови култури засегнати от вредители по стъблата.

За плановия хоризонт на бизнес програмата засега се предвижда провеждане на лесозащитни мероприятия през 2022 г. на площ от 665 дка. Стойностите на показателите са представени и в табличен вид по-долу. Прогноза за 2023 – 2024 г. може да бъде направена в последващи актуализации на бизнес програмата при наличие на предписания от лесозащитните станции и регионалните дирекции по горите.

ТАБЛИЦА 10. НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ЦЕЛ 3.1. ЗАЩИТА ОТ БОЛЕСТИ, ВРЕДИТЕЛИ И ДРУГИ ПОВРЕДИ

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 3.1.1	Изпълнение на лесозащитни мероприятия						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. прогноза)	%					
	Годишна прогноза	дка					
	ФП	дка	1039	665	1323		

Източник на данни: Информационна система на Изпълнителна агенция по горите и Бизнес програма - 2022 – 2024 г. и годишен финансов план на ДП по Закона за горите за съответната година

Цел 3.2 Защита от пожари

Постигането на цел 3.2. се оценява с 3 показателя:

- Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари, предвидени в годишните планове за защита на горските територии от пожари и годишните финансови планове - направа и поддръжка на минерализовани ивици и лесокултурни прегради, и изграждане на противопожарни кули;
- Осигуряване на противопожарно оборудване за противопожарните депа – процент на изцяло оборудваните противопожарни депа към общия брой на съществуващите депа; и
- Осигуряване на защитно облекло и оборудване за служителите и работниците на държавните предприятия по Закона за горите и териториалните им поделения, включени в специализираните групи за действия при гасене на пожар в горските територии – процент на служителите и работниците, на които е осигурено защитно облекло и оборудване, спрямо общия брой на служителите и работниците от специализираните групи.

ТАБЛИЦА 11. НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ЦЕЛ 3.2 ЗАЩИТА ОТ ПОЖАРИ

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 3.1.1	Изпълнение на лесозащитни мероприятия						
	Планирано изпълнение (%) (ФП/Год. прогноза)	%					
	Годишна прогноза	дка					
	ФП	дка	1039	665	1 323		
Показател 3.2.1	Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари						
	Минерализовани ивици	%	145%	110%	112%	110%	

	Годишен план пожари	м	81 450	91 400	98 911	91 400
	ФП	м	113 049	100 352	110 711	100 352
	Реално изпълнение	м	127 524	121 300		
	Лесокултурни прегради	%	75%	100%	100%	100%
	Годишен план пожари	м	45 020	115 000	34 820	115 000
	ФП	м	33 670	115 000	34 820	115 000
	Реално изпълнение	м	41 130	115 645		
Показател 3.2.2	Дял на оборудваните депа спрямо общ брой на депата	%	97%	97%	100%	100%
	Общ брой съществуващи депа	брой	38	38	38	38
	Общ брой оборудвани депа	брой	37	37	38	38
Показател 3.2.3	Брой служители на които е осигурено защитно облекло и оборудване, спрямо общия брой на служителите и работниците от специализираните групи	%	72%	89%	100%	100%
	Общ брой служители	брой	101	101	101	101
	Общ брой оборудвани с облекло служители	брой	73	90	101	101

Показател 3.2.1. Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари, предвидени в годишните планове за защита на горските територии от пожари и годишните финансови планове - направа и поддръжка на минерализовани ивици и лесокултурни прегради, и изграждане на противопожарни кули.

Мероприятията за опазване на горските територии от пожари се планират съгласно годишните планове за защита на горските територии от пожари. Изпълнението към края на 2021 година е следното:

- минерализовани ивици - по ГСП са предвидени 81450 м., по финансов план са заложили 118049 м., изпълнението е 127524 м.;
- лесокултурни прегради — по ГСП са предвидени 45020м, по финансов план - 33670 м, изпълнението е 41130 м.;
- бариерни прегради - по ГСП са предвидени 48690 м., по финансов план са заложили 3090, изпълнението е 3090;
- ПП депа - дооборудвани са 5 броя депа за стойност 871 лв;
- Пожаронаблюдатели — наети са 4 пожаронаблюдателя, като към края на годината са изразходвани 24112 лв;
- Предпазни средства и защитни облекла - през изтеклата година са закупени 6 комплекта предпазни средства и защитни облекла за обща стойност 1592 лв.
- Други разходи - 10587 лв

За плановия хоризонт е предвидено да се отчитат минерализованите ивици и лесокултурните прегради, като мероприятия с най-важно значение. Конкретните базови и целеви стойности на показателя са представени в обобщаващата таблица по-горе.

(Източници на данни: годишен план за защита на горските територии от пожари, Бизнес програма - 2022 – 2024 г. и годишен финансов план на ДП по Закона за горите за съответната година.)

Показател 3.2.2. Осигуряване на противопожарно оборудване за противопожарните депа – процент на изцяло оборудваните противопожарни депа към общия брой на съществуващите депа.

За базовата 2021 г. са дооборудвани са 5 броя депа, като до края на периода на бизнес програмата се планира всички 38 депа (100%) да бъдат оборудвани. Източник на данни за изпълнение на показателя ще бъдат резултати от ежегодните съвместни проверки в териториалните поделения (ТП) на държавните предприятия по Закона за горите, извършени от служители на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Изпълнителна агенция по горите и съответното ДП по Закона за горите.

Показател 3.2.3. Осигуряване на защитно облекло и оборудване за служителите и работниците на държавните предприятия по Закона за горите и териториалните им поделения, включени в специализираните групи за действия при гасене на пожар в горските територии – процент на служителите и работниците, на които е осигурено защитно облекло и оборудване, спрямо общия брой на служителите и работниците от специализираните групи.

Общият брой на служителите, включени в специализираните групи за действия при гасене на пожар в горските територии, е 101 човека. През базовата 2021 г. са закупени 6 комплекта предпазни средства и защитни облекла, като броят на оборудваните служители е достигнал 79 човека (или 78%). Прогнозата е всички служители да бъдат оборудвани до края на 2024 г.

Цел 4: Други нефинансови цели

Към другите нефинансови цели са отнесени следните:

- Обучение на служители и работници; и
- Предоставяне на услуги на местното население

Изпълнението на тези цели се отчита с показателите посочени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 12. ДРУГИ НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Показател	Наименование	Мярка	Базова стойност	Целеви стойности			
			2021	2022	2023	2024	
Показател 4.1.1	Брой обучени служители и работници	брой	0	400	400	400	
Показател 4.1.2	Очаквани съвместни дейности и събития с учебни заведения, кметства, други организации	брой	0	100	100	100	

Източник на данни: БИЗНЕС ПРОГРАМА - 2022 – 2024 Г. И ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА СЪОТВЕТНАТА ГОДИНА НА ДП ПО ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ)

5.3. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА 2022-2023 Г.

За обезпечаване финансовата стабилност и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на възложените със закон дейности ДП формира два фонда (чл. 178 от ЗГ), като:

- фонд „Инвестиции в горите“ се формира от част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии - държавна собственост, определена с постановление на МС. Средствата на фонда се разходват по решение на министъра на земеделието за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения, както и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми. Разходите, направени със средства от този фонд, са данъчно признати разходи;
- фонд „Резервен“ се формира от: а) една десета от печалбата след данъчно облагане, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета от стойността на активите по баланса на ДП; б) част от преразпределената по решение на МЗМ печалба след данъчно облагане. Средствата на този фонд могат да се разходват също по решение на министъра на земеделието само за покриване на годишната загуба и/или покриване на загуби от предходната година.

За 2023 г. инвестиционната програма се планира да бъде финансирана от 2 източника: фонд „Инвестиции в горите“ в размер на около 11 233 хил. лева и от собствени средства в размер на около 12 960 хил. лева. Конкретните инвестиции са представени в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 13. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА, ЛЕВА (2022-2023 г.)

№	Наименование	Отчет – 2022 год.			Разчет – 2023 год.		
		Количество	стойност.	плащания през 2022г.	Количество	стойност	плащания през 2023г.
II.	ОБЩО РАЗХОДИ:	x	4 134 064	5 524 832	x	28 450 966	24 193 205
1.	Фонд "Инвестиции в горите"	x	1 573 489	2 886 838	x	15 019 310	11 233 003
1.1.	Проектиране, км	9,95	23 640	25 140	10	89 200	89 200
1.2.	Строителство на горски пътища (ГП), транспортна техническа инфраструктура, км	x	88 427	1 400 276	x	13 455 719	9 669 412
1.2.1.	ГП първа степен (с асфалтобетонovo покритие), км	0	0	0	0,000	0	0
1.2.2.	ГП втора степен (с асфалтобетонovo покритие или повърхностна обработка, или настилка от трошен камък), км	0	0	0	0,000	0	0
1.2.3.	ГП трета степен (с асфалтобетонovo покритие или повърхностна обработка, или настилка от трошен камък), км	0	0	0	0,000	0	0
1.2.4.	ГП четвърта степен (без настилка или с настилка от трошен камък), км	0	0	251 993	11,600	2 998 195	355 208
1.2.5.	Транспортна техническа инфраструктура, км	0,016	88 427	4 963	0,000	1 440 000	1 440 000
1.2.6.	Основен ремонт на съществуващи горски пътища, км	0	0	1 143 320	36,600	9 017 524	7 874 204
1.3.	Залесяване	x	1 109 836	1 109 836	x	774 391	774 391
1.4.	Закупуване на горски територии	x	351 586	351 586	x	700 000	700 000
1.5.	Проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения	0	0	0	0	0	0
1.6.	Изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми	0	0	0	0	0	0
1.7.	Предоставени заеми	x	0	0	x	0	0

2.	Строителство на сгради и други	3	43 512	50 927	66	1 142 000	1 122 200
2.1.	Строителство на сгради	0	0	9 908	1	629 000	629 000
2.2.	Строителство на други	3	43 512	41 019	65	513 000	493 200
3.	Закупуване на ДМА:	x	2 191 582	2 191 582	x	10 465 365	10 465 365
3.1.	Закупуване на сгради	0	0	0	1	165 000	165 000
3.1.1.	в т.ч. на стойност над 30 000 лв.	0	0	0	1	165 000	165 000
3.2.	Закупуване на транспортни средства	40	1 534 201	1 534 201	79	3 702 000	3 702 000
3.2.1.	в т.ч. на стойност над 30 000 лв.	27	1 291 605	1 291 605	67	3 450 000	3 450 000
3.3.	Закупуване на специализирана техника	27	502 002	502 002	80	5 904 400	5 904 400
3.3.1.	в т.ч. на стойност над 30 000 лв.	2	286 500	286 500	22	5 515 000	5 515 000
3.4.	Закупуване на компютри и софтуер	40	59 603	59 603	91	148 465	148 465
3.5.	Закупуване на друго оборудване	49	95 776	95 776	110	545 500	545 500
4.	Горскостопански план (ГСП)	x	114 708	184 712	x	887 291	435 637
4.1.	Задание за изготвяне на ГСП	3	16 546	16 546	3	18 720	18 720
4.2.	Изработване на ГСП за горски територии-държавна собственост	1	98 162	168 166	10	868 571	416 917

5.4. РЕМОНТНА ПРОГРАМА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО ЗА 2022-2023 Г.

Ремонтната програма на предприятието е представена в следващата таблица.

ТАБЛИЦА 14. РЕМОНТНА ПРОГРАМА, ЛЕВА (2022-2023 г.)

№	Наименование	Отчет – 2022 год.			Разчет – 2023 год.		
		количество	стойност	плащания през 2022г.	количество	стойност	плащания през 2023 г.
1.	Основен ремонт на ДМА:	x	210 773	210 773	x	937 000	937 000
1.1.	На сгради и съоръжения	11	194 685	194 685	44	909 000	909 000
1.2.	На горски кантони и контрол.горски пунктове	0	0	0	0	0	0
1.3.	На трансп.средства, специализирана техника, машини,съоръжения и др.	5	16 088	16 088	7	28 000	28 000

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общ ефект от изпълнението на бизнес програмата за състоянието на горските територии и дивеча за обществото и бизнеса

Изпълнението на предвидените залесявания ще осигури възобновяването на гората там, където тя не може да се възстанови по естествен начин, а отгледните сечи ще подобрят качествените ѝ показатели. Своевременното извеждане на санитарните сечи ще предотврати разпространението на болести и вредители, а дървесината ще се оползотвори преди влошаване на качествата ѝ. Извеждането на възобновителните сечи ще гарантира своевременното естествено възобновяване на гората с местни видове.

Общият ефект от мероприятията по залесяване, стопанисване и опазване на горите от вредители, пожари и браконьерство ще допринесе за устойчивото развитие на горите. С реализирането на предвидените в горско-стопанските планове сечи се осъществява принципа за постоянство и равномерност в ползването на възобновимия ресурс „дървесина“ и се осигурява суровина за дървопреработвателната промишленост и дърва за огрев за населението. Изпълнението на ловностопанските мероприятия ще се отрази благоприятно на дивечовите запаси, качествата на трофеите и в крайна сметка на приходите от организиран ловен туризъм. С изпълнението на инвестиционната програма ще се подобри достъпа до горските територии със съответния косвен положителен ефект върху приходите и опазването на горите.

Сертифицирането на всички държавни горски територии в района на предприятието гарантира екологосъобразното им стопанисване и подобряване имиджа на горския сектор пред обществото.

ИНЖ. ИВАН НЕДКОВ

*Директор на Северноцентрално
държавно предприятие ДП Габрово*

7. ПРИЛОЖЕНИЕ 1: КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БИЗНЕС ПРОГРАМАТА

Бизнес програма 2022-2024
СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – ДП ГАБРОВО

I Финансови цели		Показател	Наименование	Марка	Базова стойност	Целеви стойности			
Цел 1					2021	2022	2023	2024	
Ефективно управление на горските територии – Държавна собственост чрез постигане на дългосрочна капиталова ефективност	Показател 1.1	Ефективност на разходите		коефициент	1,017	1,092	1,021	1,021	
	Показател 1.2	Рентабилност на собствения капитал		коефициент	0,009	0,068	0,021	0,023	
Цел 2									
Поддържане на финансовия риск на държавните предприятия на разумно ниво	Показател 2.1	Обща ликвидност		коефициент	2,682	2,449	2,691	2,551	
	Показател 2.2	Задължнялост		коефициент	0,548	0,616	0,565	0,562	
II Нефинансови цели									
Цел 1					2021	2022	2023	2024	
Увеличаване на залесените горски територии – Държавна собственост	Показател 1.1	Залесяване спрямо горскостопански план (ФП/ГСП)		%	77%	75%	138%	75%	
		ГСП		дка	4 741	3 906	2 842	3 906	
		ФП/реално изпълнение		дка	3 277	2 345	3 921	2 944	
Показател 1.2	Подпомагане на естественото възобновяване, спрямо ГСП (ФП/ГСП)			%	80%	93%	87%	85%	
				дка	17 271	11 849	15 359	11 849	
		ГСП		дка	16 384	16 168	13 288	10 061	
		ФП/реално изпълнение							

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – ДП ГАБРОВО

5300 Габрово, ул. "Бодра смяна" № 3, ПК 3, тел. 066 800077; факс: 066 800094

e-mail: office@scdp.bg, www.scdp.bg

Цел 2

Поддържане и подобряване
състоянието на горите чрез
природосъобразно стопанисване

Показател 2.1	Осветления и сечи без материален добив, спрямо средногодишно по ГСП	%	105%	88%	96%	88%
	ГСП	дка	3 146	2 656	2 405	2 656
Показател 2.2	ФП/реално изпълнение	дка	3 354	2 355	2 320	2 331
	Отгледни сечи с материален добив за подобряване на състоянието на горите, спрямо ГСП	%	92%	101%	93%	101%
Показател 2.3	ГСП	дка	43 404	43 404	41 820	43 404
	ФП/реално изпълнение	дка	42 540	61 220	38 986	43 920
Показател 2.4	Възобновителни сечи с последващо естествено възобновяване	%	74%	85%	81%	85%
	ГСП	дка	67 538	67 515	68 498	6 751
Показател 2.5	ФП/реално изпълнение	дка	44 100	81 100	55 677	5 728
	Ползване на дървесина	%	91%	92%	92%	90%
Показател 2.5	ГСП	м3	584 104	584 104	566 070	584 104
	ФП/реално изпълнение	м3	498 839	569 380	521 598	525 264
Показател 2.5	Дял на сертифицираните горски територии – държавна собственост	%	100%	100%	100%	100%
	Обща площ на ДГТ	ха	244 868	244 868	244 868	244 868
Показател 2.5	Обща площ на сертифицирани ДГТ	ха	244 868	244 868	244 868	244 868

Цел 3 Опазване и защита
на горските територии –
държавна собственост

Цел 3.1. Защита от болести,
вредители и други повреди

Показател 3.1.1	Изпълнение на лесозащитни мероприятия					
	Биологична борба срещу гъбворката	дка	--	--	--	--
Показател 3.1.1	Химична борба срещу плевели	дка	1 039	665	1 323	--

Цел 3.2. Защита от пожари

Показател 3.2.1	Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари					
		Минерализовани ивици	%	145%	110%	112%
		Годишен план пожари	м3	81 450	91 400	98 911
		ФП/реално изпълнение	м3	127 524	121 300	110 711
		Лесокултурни прегради	%	75%	100%	100%
		Годишен план пожари	м3	45 020	115 000	34 820
		ФП/реално изпълнение	м3	41 130	115 645	34 820
	Дял на оборудваните депа спрямо общ брой на депата		%	97%	97%	100%
Показател 3.2.2						
Показател 3.2.3	Дял на служителите с осигурено защитно облекло и оборудване		%	72%	89%	100%
	Общ брой служители		брой	101	101	101
	Оборудвани с облекло служители		брой	73	90	101

4 Други нефинансови цели

Цел 4.1. Обучение на служители и работници	Показател 4.1.1	Брой обучени служители и работници	брой	0	400	400
Цел 4.2. Предоставяне на услуги на местното население	Показател 4.1.2	Съвместни дейности и събития с учебни заведения, кметства, други организации	брой	0	100	100

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – ДП ГАБРОВО

5300 Габрово, ул. "Бодра смяна" № 3, ПК 3, тел. 066 800077; факс: 066 800094

e-mail: office@scdp.bg, www.scdp.bg

8. Приложение 2: Счетоводни баланси за периода 2021-2024 год.

" Северноцентрално държавно предприятие"ДП ЕИК: 201616805				
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС				
	Отчет	Отчет	Прогноза	Прогноза
	31.12.2021 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2024 г.
АКТИВ	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Нетекущи активи				
Имоти, съоръжения, машини и оборудване	47812	48985	50000	51000
Дълготрайни нематериални активи	429	387	390	385
Аванси и дълготрайни активи в процес на изгражд.	4990	5050	4800	4900
Общо нетекущи активи	53231	54422	55190	56285
Текущи активи				
Материални запаси	2213	4307	3000	3000
Биологични активи	82	76	70	70
Търговски вземания	1003	1103	1000	1000
Други вземания в т.ч.съдебни	1442	1187	1100	1100
Парични средства	23432	30122	29000	28500
Общо текущи активи	28172	36795	34170	33670
Разходи за бъдещи периоди	250	231	240	240
ОБЩА СУМА на АКТИВА	81653	91443	89600	90195
ПАСИВ	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Основен капитал и пасиви				
Основен капитал				
Основен капитал неизискващ регистрация	9348	9348	9348	9348
Резерви	43026	43287	45392	46106
в т.ч. преоценъчен резерв	9203	9203	9150	9100

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – ДП ГАБРОВО

5300 Габрово, ул "Бодра смяна" № 3, ПК 3, тел. 066 800077; факс: 066 800094
e-mail: office@scdp.bg, www.scdp.bg

Финансов резултат с натрупване	371	3 949	1 345	1 512
Натрупани печалби/загуби от мин. период	-104	122	175	225
Печалба/загуба за годината	475	3827	1170	1287
Собствен капитал	52 745	56 584	56 085	56 966
Нетекущи пасиви				
Нетекущи финансови пасиви	944	1133	1200	1000
Провизии	1948	2015	2000	2000
Отсрочени данъчни пасиви	509	419	300	300
Финансиране на нетекущите активи	4473	5870	6500	7500
Фонд" инвестиции в горите"	10529	10400	9000	8000
Общо нетекущи пасиви	18403	19337	19000	18300
Текущи пасиви				
Получени аванси -текущи	1421	1455	1400	1400
Търговски зъдължения	464	1281	1000	1000
Задължения към персонала и осигурители	3189	5114	4000	4500
Задължения към бюджета	500	965	800	800
Текущи задължения в т.ч. гаранции	4931	6212	5500	5500
Общо Текущи пасиви	10505	15027	12700	13200
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	81 653	91 443	87 785	88 966